

[Finansministeren]

at de skal komme, og det har skabt et udgiftsloft.

Hvis vi i de kommende år får et stærkt faldende børnetal i vore skoler, så kunne man godt risikere at komme i den situation, at det bare førte til mindre og mindre klassekvotienter, at det førte til dårligere og dårligere lokaleudnyttelse. Hvis vores system er sådan indrettet, at et mindre behov automatisk fører til et større ressourceforbrug pr. skoleelev, så tror jeg, både hr. Ivar Nørsgaard og jeg ville være enige om, at det er en kvalitetsforbedring, der ikke er truffet beslutning om, men som bare kommer, fordi vores system ikke kan forhindre den i at komme. Derfor tror jeg, vi skal indrette systemet sådan, at der sker en så god tilpasning til behovene som faktisk muligt. Hvis vi vil have kvalitetsforbedringer, så må vi træffe en politisk beslutning om, at et eller andet råderum kan bruges til det.

Det er rigtigt, at hr. Bjørn Poulsen stillede et par spørgsmål, jeg ikke fik svaret på. Jeg vil godt komme ind på det her. Der var bl.a. et spørgsmål om, hvad det frie forbrugsvalg er, hvordan det skal forstås. Med det mener vi, at der er brug for bl.a. flere valgmuligheder. Inden for det, der f.eks. har med børns pasning at gøre, kan man sige, at der har man nok forsømt fra kommunal side at give forældrene flere reelle valgmuligheder. Det er ikke bare et spørgsmål om, hvorvidt børnene skal i børnehave, eller de skal passes hjemme. Det er også et spørgsmål om, hvorvidt der er alternative pasningsformer, tilstrækkelig mulighed for dagpleje, tilstrækkelig mulighed for forskellige moduler i børnehaverne, sådan at det ikke bare er heldags- og halvdagsbørnehaveophold, vi taler om, osv.

Så bliver jeg spurgt om brugerbetaling og de fordelingsmæssige konsekvenser, om, hvad det er, vi tænker på. Ja, vi tænker selvfølgelig på, at der kan være områder, hvor vi generelt set ønsker en større brugerbetaling, men hvor den ydelse, man giver, har en social rækkevidde, som gør, at det kan få nogle fordelingsmæssigt uheldige virkninger. Et eksempel: daginstitutionstakster. Man har de gange, hvor man har forhøjet daginstitutionstaksterne, fordi udgifterne er steget, også ændret reglerne for fripladser. Det er sket her for nylig. Det er et godt eksempel på, hvordan man kan holde fast i et betalingsprincip,

måske endda styrke det tid efter anden, og alligevel gennem fripladsgrænser sikre, at der ikke kommer nogle socialpolitiske skævheder ud af det.

Fru Anne Grete Holmsgård havde nogle spørgsmål, som jeg heller ikke nåede at besvare i første omgang. Jeg håber, at jeg har besvaret det om bloktilskuddene med det, jeg sagde til hr. Ivar Nørsgaard. Så var der spørgsmålet om, hvad man f.eks. på det kulturpolitiske område skulle gøre for at leve op til tanken om, at udbud og efterspørgsel bedre skulle svare til hinanden. Fru Anne Grete Holmsgård siger: er det f.eks. sådan, at man skal flytte penge fra nogle områder til andre områder? Ja, det kan da godt være. Det må være en politisk beslutning i kommunalbestyrelse, amtsråd og her i folketinget. Det er ikke sikkert, at vi skal blive ved med at bruge penge på en ganske bestemt kulturel opgave. Det kan være, at den bliver uinteressant, eller det kan være, at den ikke løses særlig tilfredsstillende, eller det kan være, at der er noget, som er endnu vigtigere eller endnu mere interessant. Så skal vi være i stand til at flytte rundt på pengene. Inden for det kulturelle område gælder det ligesom inden for alle andre områder, at der er nogle behov, der glider ud, og nye, der dukker op.

Så var der det med leverandørbevillinger kontra brugerbevillinger, og statens socialforskningsinstitut blev nævnt, og i den forbindelse blev der spurgt: ja men hvem skal så lave de tværgående undersøgelser? Ja men der må da være andre. Man kunne tænke sig, at man spurgte nogle af landets universiteter. De interesserer sig meget for det tværgående. Det kunne jo være, man spurgte nogle af dem, eller det kunne være, at der var andre kyndige folk, som var interesserede i at lave det.

Det, der er ideen i at flytte bevillingerne væk fra leverandørerne og over til brugerne, er at få den, der gerne vil have tingene, til at spekulere lidt på, hvad det koster at lave dem. I dag er det gratis at rekvirere en undersøgelse mange steder. I dag er det også gratis at rekvirere en række andre ting, f.eks. i centraladministrationen. Hvis fiskeriministeriet gerne vil have malet sin køkkentrappe, så henvender det sig til boligministeriets ejendomsdirektorat, og så finansierer det over ejendomsdirektoratets bevillinger. Hvis det nu var fiskeriministeriet selv, der skulle